

УДК 351.746.1:65.012.123

І.В. Кривий

*Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, Хмельницький*

ОКРЕСЛЕННЯ ОКРЕМИХ ПІДХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ГОТОВНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ДО ДІЙ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЗА РАХУНОК ПАСПОРТИЗАЦІЇ ПРИКОРДОННИХ ПРИРОДНО-ТЕХНОГЕННИХ НЕБЕЗПЕК

У роботі розглянуто один із можливих підходів щодо підвищення готовності відділів прикордонної служби Державної прикордонної служби України до дій в умовах можливого ускладнення обстановки та забезпечення завчасної підготовки наявних сил та засобів до протидії реальним і потенційним загрозам національній безпеці на державному кордоні в умовах надзвичайних ситуацій за рахунок створення відповідними органами управління необхідного інформаційного простору шляхом паспортизації, на ділянках їх відповідальності, прикордонних природно-техногенних небезпек.

Ключові слова: *відділ прикордонної служби, ділянка відповідальності, оперативно-службова діяльність, орган управління, надзвичайна ситуація, зона можливого ураження, паспортизація прикордонних природно-техногенних небезпек.*

Вступ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби України (ВПС) – основний, і разом з тим, цілком автономний підрозділ прикордонного загону (ПРИКЗ), який в різних фізико-географічних умовах території прикордоння України здійснює протидію протиправній діяльності в межах визначеної для нього ділянки відповідальності¹. Під час виконання покладених на ВПС функцій, його оперативно-службова діяльність (ОСД) здійснюється у відповідності до визначених форм, основними із яких є: прикордонна служба та прикордонний контроль, а для доцільного розміщення і застосування наявних в підрозділі сил та засобів, до початку нового календарного року відповідними органами управління здійснюється комплекс заходів з організації ОСД ВПС в наступному році, одним із яких є – розробка моделі ОСД ВПС, тобто документально-відтвореного аналогу порядку охорони державного кордону (ОДК) та здійснення прикордонного контролю (ПК) в пунктах пропуску (ППр) [1 – 3]. Під час проведення зазначених організаційних заходів основна увага зосереджується на визначенні порядку ОДК та ПК з протидії реальним та потенційним загрозам [4], який відображається у відповідному наказі начальника органу охорони державного кордону (ООДК) про ОСД. Для забезпечення готов-

ності ПРИКЗ до дій в умовах загрози і виникнення природних катаклізмів, розробляється план його реагування на надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру на рік, де узагальнюються його завдання і порядок застосування наявних сил та засобів. Підрозділи ОДК ПРИКЗ, в разі загрози і виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру (НС), діють на підставі додаткового розпорядження (наказу). Разом з тим, при раптовому виникненні стихійного лиха, стрімкого розповсюдження супутніх вражаючих факторів, затримки інформації про загрозу їх виникнення, несвоєчасного надходження відповідного розпорядження та інших перешкод в системі управління, начальнику ВПС потрібно, в умовах дефіциту часу і загрози безпеки життєдіяльності підрозділу, без достатнього обсягу необхідних вихідних даних, приймати ефективні управлінські рішення, так як наявні організаційно-розпорядчі документи, у тому числі і модель ОСД ВПС, не розкривають порядок її здійснення в даних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор. Процес організації ОСД висвітлений у статутах, інструкціях, керівництвах, порадиниках та в інших нормативних документах. Проблемні аспекти управління ОСД органів та підрозділів Державної прикордонної служби України розглядають у своїх працях такі вчені: Андрощук О.С., Кириленко В.А., Назаренко В.О., Олексієнко Б.М., Серватюк В.М., та інші.

Разом з тим, вважається за доцільне продовження досліджень з питань підвищення готовності підрозділів ОДК до дій в умовах ускладнення обстановки за рахунок завчасної деталізації прикор-

Відділом прикордонної служби може визначатись ділянка відповідальності, яка обмежується державним кордоном України (визначеним рубежем) по фронті, розмежувальними лініями справа та з ліва, а також тиловою межею контрольованого прикордонного району. [1; Ст. 8]

донних природно-техногенних небезпек і створення інформаційного простору, направлено на забезпечення безпеки життєдіяльності персоналу ВПС на ділянці його відповідальності.

Метою даної статті є визначення змісту паспортизації прикордонних природно-техногенних небезпек, а також порядку роботи відповідних органів управління під час її проведення.

Виклад основного матеріалу

Для досягнення визначеної мети, з урахуванням завдань ВПС, їх форм ОСД, направлених на прогнозування, своєчасне виявлення, попередження і нейтралізацію загроз національній безпеці України на державному кордоні, в межах прикордонної смуги і контрольованого прикордонного району, а також взявши за основу загальні поняття терміну «паспорт»², окреслено сутність паспортизації прикордонних природно-техногенних небезпек (ППТН). Під нею слід розуміти роботу посадових осіб щодо визначення в межах ділянки відповідальності ВПС (іншій території чи суб'єкті господарювання на ній) районів місцевості чи об'єктів де виникнення НС може призвести до: зміни характеру, напрямків та районів протиправної діяльності, загрози життю або здоров'ю прикордонників і місцевих мешканців, завдання шкоди об'єктам прикордонної інфраструктури, неможливості (складності) здійснювати ОСД та функціонування підрозділу, а також їх відображенні у відповідному оперативно-службовому документі. Так як для здійснення паспортизації ППТН необхідно провести великий комплекс заходів із деталізації реальних та потенційних загроз у зоні можливого ураження НС (ЗМУ), а також узагальнення і визначення їх впливу на підрозділ ОДК, дану роботу доцільно передбачити для проведення відповідним органам управління ПРИКЗ під час організації ОСД на рік [3]. Роботу посадових осіб, яким визначено завдання паспортизації ППТН можна представити у вигляді структурного алгоритму, наведеного у рис. 1.

Інформаційне поле відстеження і висвітлення ППТН, характерних для ділянки ВПС, розподілено на рівні інформаційних потоків, кожен із яких характеризується різними функціональними можливостями формування вихідних даних.

До загального рівня віднесено такі джерела інформації:

ВПС, що передбачений паспортизації;

сусідні ВПС;
підрозділи ОДК на ділянках яких є осередки НС, що загрожують функціонуванню даного ВПС;
підрозділи ПРИКЗ, які здійснюють добування, збирання, узагальнення та аналіз даних оперативної обстановки, прогнозують тенденції її розвитку;
підрозділи ПРИКЗ, які призначені для організації та керівництва ОСД;
підрозділи ПРИКЗ, які призначені для забезпечення безпеки життєдіяльності персоналу;
підрозділи ПРИКЗ, які здійснюють матеріально-технічне забезпечення ОСД;
підприємства, діяльність яких є реальною загрозою виникнення НС.

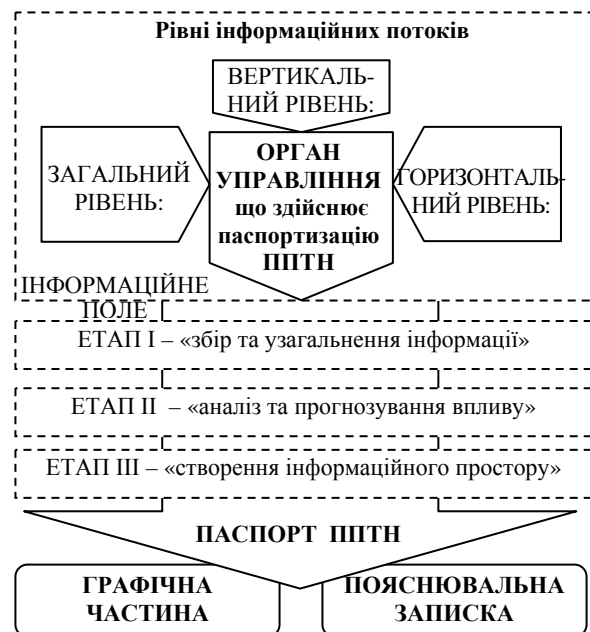

Рис. 1. Алгоритм паспортизації ППТН

Горизонтальний рівень інформаційних потоків складають:

органи управління сусідніх ПРИКЗ на ділянках яких є осередки НС, що загрожують функціонуванню даного ВПС;

посадові особи прикордонно-представницького апарату органів прикордонної охорони суміжних країн на ділянках яких є осередки НС, що загрожують функціонуванню даного ВПС;

територіальні органи Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

територіальні органи Національної поліції України;

територіальні органи Державної фіскальної служби України;

територіальні органи Міністерства екології та природних ресурсів України;

місцеві органи державної виконавчої влади;

До вертикального рівня джерел інформації відносяться:

¹ Документ встановленого зразка, що посвідчує особу власника, його громадянство.

² Реєстраційне посвідчення, що містить основні відомості про яке-небудь підприємство, устаткування, прилад, предмет господарського вжитку та ін. Документ, що містить реєстрацію яких-небудь фактів, докладний опис чого-небудь [5].

органи управління Регіонального управління Державної прикордонної служби України;

органи управління Адміністрації Державної прикордонної служби України.

За допомогою інформаційного поля на етапі I орган управління має можливість здійснити збір та узагальнення інформації про:

осередки НС, природу її походження, вражаючі фактори впливу, масштаби (ділянки) розповсюдження та прогнозований період виникнення;

наявність в ЗМУ об'єктів підвищеної небезпеки [6], наслідки впливу на них НС, можливі ускладнення радіаційної, хімічної і бактеріологічної (біологічної) обстановки, виникнення епідемій, епізоотій, епіфітотій;

положення та можливості аварійно-рятувальних служб, правоохоронних органів, органів державної влади і місцевого самоврядування, громадських об'єднань (у тому числі громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону), умов взаємодії з ними та часу їх готовності до дій;

можливості залучення підприємств, установ, організацій, об'єднань та місцевого населення до аварійно-рятувальних робіт, забезпечення основних потреб мешканців прикордоння, підтримання правопорядку та ОДК.

Зазначені відомості дають можливість перейти до наступного етапу, метою якого є аналіз значущих факторів:

впливу НС на протиправну діяльність, прогнозування зміни її характеру, напрямків та районів здійснення, тактики дій правопорушників, визначення категорій осіб, що до цього можуть бути причетні, засобів, з використанням яких вона ймовірно буде здійснюватись, місць переховування (накопичення) та первинної появи правопорушників та контрабандних товарів в межах ділянки ВПС;

нестандартних (кризових) ситуацій, що можуть виникати внаслідок НС на ділянці ВПС (у тому числі в населених пунктах) та у пунктах пропуску;

характеру місцевості на ділянці ВПС, наявності в ЗМУ захисних споруд цивільного захисту, інженерних споруд для безпеки служби прикордонних нарядів і захисту елементів прикордонної інфраструктури, їх типу, стану та можливостей, районів безпечного перебування людей на місцевості та безпечних маршрутів руху, їх можливого використання, як персоналом підрозділу, так і правопорушниками;

положення пунктів пропуску та транспортних шляхів на місцевості, їх відстані від ЗМУ та впливу НС на здійснення прикордонного контролю і пропуску через кордон осіб, транспортних засобів та вантажів;

положення ВПС на місцевості, відстані від ЗМУ, впливу НС на його функціонування, а також

можливостей наявних сил і засобів з протидії вражаючим факторам НС, забезпеченню безпеки життєдіяльності і здійснення ОСД;

положення, складу, ресурсного забезпечення (у тому числі і аварійно-рятувальними засобами) та можливостей сусідніх підрозділів, а також сил та засобів старшого начальника щодо надання допомоги ВПС, умов взаємодії з ними та часу очікування допомоги;

положення, складу та можливостей підрозділів прикордонної охорони суміжної держави, умов зв'язку та взаємодії з ними щодо спільної діяльності на ДК з протидії правопорушенням;

Виконання зазначених етапів паспортизації ППТН дозволять вирішити ряд завдань, направлених на підвищення ефективності застосування сил та засобів підрозділів ОДК в умовах ускладнення обстановки, а саме:

1. Визначити на ділянці ВПС і висвітлити:

положення і межі ЗМУ НС (у тому числі на іншій території), потенційний період їх виникнення і вражаючі фактори;

об'єкти і райони (у тому числі на суб'єктах господарювання на іншій території), де під впливом НС (господарської діяльності), можливе виникнення супутніх вражаючих факторів (небезпечних подій), масштаби і наслідки їх впливу на людей, тварин та місцевість;

наслідки можливого впливу НС, характерних для даної території, та супутніх вражаючих факторів на ОСД і функціонування підрозділу, райони, ділянки і маршрути, небезпечні для служби і перебування людей, ступінь загрози загибелі (травмування) прикордонників (мешканців прикордоння) та руйнування, як цивільних споруд, так і об'єктів прикордонної інфраструктури, а також можливості протидії чи зменшення їх впливу;

як виникнення і розповсюдження НС, характерних для даної території, та супутніх вражаючих факторів може вплинути на протиправну діяльність, напрямки, які будуть оперативно-активними, хто, коли, де, в яких інтересах, за допомогою кого, яким чином (способом) та з використанням яких засобів може здійснювати протиправні дії на ДК та в ППР;

напрямки (райони, об'єкти, населені пункти, ППР) де можливе виникнення нестандартних (кризових) ситуацій, коло осіб (з використанням яких засобів і в яких інтересах), що до них може бути причетне;

сили і засоби цивільного захисту, правоохоронних органів, органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і громадських об'єднань (формувань), які призначені для ліквідації наслідків НС та забезпечення законності і правопорядку на постраждалих територіях, їх можливості та час приведення в готовність до дій, а

також канали і порядок зв'язку з ними та оповіщення про НС;

захисні споруди цивільного захисту, інженерні споруди для безпеки служби прикордонних нарядів і захисту елементів прикордонної інфраструктури, райони безпечного перебування людей на місцевості та маршрути безпечного пересування людей і транспортних засобів;

2. Спрогнозувати і обґрунтувати:

яких заходів необхідно вжити із швидкого переходу на функціонування в умовах НС (заходи захисту персоналу та членів сімей, пунктів управління, засобів ОДК, об'єктів прикордонної інфраструктури і комунікацій; зміст (за необхідності) евакуаційних, аварійно-рятувальних заходів та заходів з ліквідації наслідків НС);

на яких напрямках (районах, об'єкти, заходах) та в який час зосередити основні зусилля, безпечні маршрути руху по ділянці ВПС, вигідні рубежі ОДК, ділянки (райони, пункти) службової діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби і прикордонних нарядів, як здійснювати пропуск осіб, транспортних засобів, вантажів, рятувальних команд і гуманітарної допомоги в ППр (поза встановлених ППр), а також категорії осіб і транспортних засобів, яких слід піддати ретельному ПК;

місця (райони, рубежі) виставлення пунктів моніторингу НС, їх склад, завдання, порядок роботи, а також порядок формування баз даних і передачі інформації про зміни обстановки;

яких додаткових контрольних і режимних заходів вжити на ділянці ВПС і в ППр для забезпечення безпеки життєдіяльності особового складу підрозділу та місцевого населення, режиму ДК, прикордонного режиму та режиму в ППр [7];

яких інженерно-технічних заходів необхідно вжити для протидії (зменшення впливу) вражаючим факторам НС (супутнім вражаючим факторам), забезпечення безпеки життєдіяльності особового складу ВПС, а також захисту елементів прикордонної інфраструктури;

які питання передбачити під час організації взаємодії, всебічного забезпечення та управління ВПС, район розгортання (за необхідності) польового пункту управління;

Саме на виконання даних завдань і зосереджуються основні зусилля посадових осіб, що виконують завдання паспортизації ППТН, але наряду з її проведенням, постає питання – яким чином висвітлити і докладно описати результати даної роботи, щоб забезпечити простоту, ясність і зрозумілість створеного інформаційного простору. Даними властивостями наочності володіють схематичні документи, які дозволяють за допомогою кодування нести користувачу певний зміст інформації. Даним схематичним документом є - паспорт ППТН, а кодуван-

ням виступають умовні знаки, таблиці і скорочення, зрозумілі користувачеві, а саме - управлінню ВПС. Його структуру доцільно передбачити з двох частин: графічної частини та пояснювальної записки. Графічна частина паспорту розробляється у відповідності до вимог, а також з використанням умовних знаків і скорочень, встановлених в Державній прикордонній службі України [2; 8], складається при цьому з одного (декількох) аркушів, таким чином, щоб деталізувати природу походження і можливий розвиток ППТН, а також ілюструє зміст пояснювальної записки. На ній, у відповідності до умов місцевості та масштабу відображається:

топографічна основа (населені пункти, сітка доріг, гідрографія, рельєф, рослинність), автобусні та залізничні станції, аеропорти, аеродроми та посадкові площадки, порти, причали, бази для стоянки та пункти базування, райони проведення робіт, промислового і любительського лову риби;

ДК і прикордонні знаки (інформаційні показники), стики та розмежувальні лінії, тильна межа прикордонної смуги та контрольованого прикордонного району; місце дислокації ВПС, його підрозділів, ППр, радіотехнічних постів;

райони знаходження осередків можливих НС та об'єктів підвищеної небезпеки (у тому числі на іншій території чи суб'єкті господарювання на ній), положення і межі ЗМУ, ділянки, райони і маршрути, небезпечні для служби і перебування людей, а також райони можливого порушення нормальних умов життєдіяльності мешканців прикордоння (завалів, обвалів, затоплення, задимлення, запилення, РХБ забруднення);

напрямки (маршрути) імовірного руху порушників ДК, місця (райони) можливого порушення ДК, місця укриття (переховування, накопичення) порушників та контрабандних товарів, місця розміщення слідчих ізоляторів та установ виконання покарань в прикордонні;

райони (напрямки, об'єкти, населені пункти, ППр) де можливе виникнення нестандартних (кризових) ситуацій;

місця розташування установ та організацій, які належать до суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС;

райони (маршрути) виставлення (висилки) від ВПС пунктів моніторингу НС, порядок їх роботи;

рубежі та райони встановлення захисних споруд цивільного захисту, фортифікаційних, інженерних споруд і загороджень, сигналізаційних засобів (комплексів, систем) охорони кордону, споруд для захисту елементів прикордонної інфраструктури;

райони дислокації сусідніх ВПС та ПРИКЗ, маршрути, орієнтовний час прибуття в розпорядження начальника ВПС їх чергових сил і засобів (резервів);

райони дислокації аварійно-рятувальних фор-

мувань (у тому числі неспеціалізованих), військових частин, правоохоронних органів, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських формувань;

місця розташування медичних установ, спеціалізованих підприємств, установ та організацій, що можуть приймати участь в аварійно-рятувальних заходах, ліквідації наслідків НС чи забезпеченні життєдіяльності населення;

зони невпевненого прийому сигналів та зони радіомовчання, пункти виходу на зв'язок засобами електричного зв'язку інших відомств, органів, підприємств, установ та організацій;

У пояснювальній записці до схеми у формі таблиць доцільно передбачити:

роль і місце ВПС під час загрози і виникнення НС на ділянці відповідальності;

перелік природних ризиків (із деталізацією площі ЗМУ, населених пунктів, структурних підрозділів ВПС, ППр., та кількості населення, що в ній знаходяться);

перелік потенційно небезпечних об'єктів (із деталізацією їх типу, характеру діяльності, факторів, що можуть зумовлювати небезпечні події, площі ЗМУ, населених пунктів, структурних підрозділів ВПС, ППр., та кількості населення, що в ній знаходяться, орієнтованих втрат);

протиправова діяльність на ділянці ВПС в умовах НС (із деталізацією характеру протиправої діяльності, напрямків (маршрутів) імовірного руху порушників ДК, визначенням категорій осіб, що до цього можуть бути причетні, засобів, з використанням яких вона ймовірно буде здійснюватись, місць первинної появи правопорушників на ділянці ВПС);

перелік можливих нестандартних (кризових) ситуацій на ділянці ВПС (із деталізацією місця чи напрямку, кола осіб, що потенційно будуть приймати в них участь, а також можуть бути до них причетні, з використанням яких засобів чи в яких інтересах вони будуть здійснюватись);

перелік об'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування НС та джерел інформації про НС (із деталізацією місця розташування, типів НС за якими здійснюється контроль, каналу зв'язку, порядку передачі сигналів і повідомлень про загрозу або виникнення НС та часу їх проходження до центру управління службою ВПС);

порядок роботи пунктів моніторингу НС від ВПС (із деталізацією НС за якими здійснюється контроль, сил та засобів що залучаються до них, порядку роботи, формування баз даних і передачі інформації про зміни обстановки);

перелік захисних споруд цивільного захисту, фортифікаційних (споруд для безпеки служби прикордонних нарядів), інженерних споруд і загоро-

жень, сигналізаційних засобів (комплексів, систем) охорони кордону, споруд для захисту елементів прикордонної інфраструктури (із деталізацією їх призначення, типу, стану та можливості виконувати свої функції);

чергові сили, засоби та резерви сусідніх ВПС та ПРИКЗ, що прибувають у розпорядження начальника ВПС (із деталізацією їх складу, забезпечення, завдань, що на них покладаються, порядку передачі сигналу і орієнтовного часу готовності до дій на ділянці ВПС);

перелік аварійно-рятувальних формувань (із деталізацією місця їх дислокації, відстані від ЗМУ, орієнтованого часу, необхідного для приведення в готовність, висунення до району дій та початку виконання завдань);

перелік правоохоронних органів, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону (із деталізацією місця їх дислокації, відстані від ЗМУ, сил і засобів, що залучаються до дій в умовах НС, їх завдань, орієнтованого часу необхідного для приведення в готовність, висунення до району дій та початку виконання завдань);

перелік медичних установ, спеціалізованих підприємств, установ та організацій, що можуть приймати участь в аварійно-рятувальних заходах, ліквідації наслідків НС чи забезпеченні життєдіяльності населення в ЗМУ (із деталізацією типу, форми власності, відстані від ЗМУ, можливостей та орієнтовного часу, необхідного для організації дій).

Так як в даному оперативно-службовому документі може міститись інформація, витік якої загрожує національній безпеці України на ДК, паспорту ППТН присвоюється відповідний гриф обмеження доступу.

Висновки

Проведене дослідження сутності та змісту паспортизації ППТН, надає можливості визначення перспективи створення в ООДК та ВПС відповідного інформаційного простору про природу їх походження, ступеня загрози національній безпеці на ДК, впливу на ОСД та функціонування підрозділів ОДК в цих умовах, і, як наслідок, структурувати алгоритм роботи органів управління ПРИКЗ під час створення паспорту ППТН – основи завчасної підготовки ВПС до нейтралізації чи зменшення їх впливу на закріпленій ділянці відповідальності. При цьому застосування паспортизації ППТН дозволить підвищити загальний рівень готовності прикордонних підрозділів до дій в умовах ускладнення обстановки.

Перспективами подальших розвідок у даному напрямі вважається дослідження можливостей щодо підвищення ефективності застосування сил і

засобів підрозділу в умовах НС, зниження впливу або нейтралізації наявних та потенційних загроз на ділянці відповідальності ВПС.

Список літератури

1. Положення про відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби, затверджене наказом Міністра внутрішніх справ України від 15.04.2016 № 311 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0719-16>.

2. Інструкція з організації оперативно-службової діяльності відділу прикордонної служби Державної прикордонної служби України, затверджена наказом Адміністрації Державної прикордонної служби України від 29.12.2009 № 1040. – Хмельницький: видавництво НАДПСУ, 2010. – 175 с.

3. Інструкція про порядок роботи органів управління Державної прикордонної служби України під час організації оперативно-службової діяльності, затверджена наказом Адміністрації Державної прикордонної служби України від 8.10.2010 № 755. – К.: АДПСУ, 2010. – 68 с.

4. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 № 964-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.

5. Академічний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/pasport>.

6. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 № 2245-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.

7. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.

8. Алексеев О.Л. Рекомендації щодо оформлення текстових та графічних службових документів в підрозділах охорони державного кордону: навч. посіб. / О.Л. Алексеев, А.М. Білорус, О.В. Жабенко. - Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2010. – 38 с.

9. Катеринчук І.С. Визначення підходів щодо завчасної підготовки підрозділу охорони кордону до функціонування в умовах надзвичайних ситуацій / І.С. Катеринчук, І.В. Кривий // Зб. наук. пр. НАДПСУ. – № 1(67). – Хмельницький, 2016.

Надійшла до редколегії 27.09.2016

Рецензент: д-р техн. наук, проф. І.С. Катеринчук, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, Хмельницький.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ОТДЕЛЬНЫХ ПОДХОДОВ ОТНОСИТЕЛЬНО ПОВЫШЕНИЯ ГОТОВНОСТИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ОХРАНЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ГРАНИЦЫ К ДЕЙСТВИЯМ В УСЛОВИЯХ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ ЗА СЧЕТ ПАСПОРТИЗАЦИИ ПОГРАНИЧНЫХ ПРИРОДНО-ТЕХНОГЕННЫХ ОПАСНОСТЕЙ

И.В. Кривой

В работе рассмотрен один из возможных подходов относительно повышения готовности отделов пограничной службы Государственной пограничной службы Украины к действиям в условиях возможного осложнения обстановки и обеспечения заблаговременной подготовки имеющихся в наличии сил и средств к противодействию реальным и потенциальным угрозам национальной безопасности на государственной границе в условиях чрезвычайных ситуаций за счет создания соответствующими органами управления необходимого информационного пространства путем паспорттизации на их участках ответственности пограничных природно-техногенных опасностей.

Ключевые слова: *отдел пограничной службы, участок ответственности, оперативно-служебная деятельность, орган управления, чрезвычайная ситуация, зона возможного поражения, паспорттизация пограничных природно-техногенных опасностей, паспорт.*

THE DRAWING OF INDIVIDUAL APPROACHES TO IMPROVE THE READINESS OF BORDER DEPARTMENTS TO ACT IN EMERGENCIES REQUIRED BY CERTIFICATION BORDER NATURAL AND INDUSTRIAL HAZARDS

I.V. Krivii

This article examines one of the possible approaches to improve the readiness of border departments of the State Borderguard Service of Ukraine to react to a possible complication of the situation and providing advance training of available forces and means to counter real and potential threats to national security at the state border in emergencies by creating necessary information space of governing bodies required by certification border natural and industrial hazards.

Keywords: *Borderguard department, area of responsibility, operational service activity, the governing body, emergency, zone of possible defeat, certification border natural and industrial hazards.*